

Om materialet

OBUdOBU udspringer af LæseTeks mangeårige erfaring med udarbejdelse af digitale undervisningsmaterialer til ordblinde/læsesvage voksne, hvor brugen af læse-/skriveteknologi er essentiel. Opgaverne indgår i vores egen undervisning af målgruppen, hvor vi ser, hvordan de fremmer progressionen hos kursisterne. Opgavedesignet gør det overskueligt for kursisten at arbejde inden for sin nærmeste udviklingszone og nå frem til et præsentabelt produkt. Det er desuden nemt for underviseren at bruge opgaverne stort set uden forberedelsestid, da lærervejledningen er indlejret i opgaveformuleringerne. Et vilkår inden for specialundervisning af voksne er løbende optag. Opgaverne imødegår de udfordringer, der for dig som underviser kan være forbundet med dette, idet opgavernes ensartede design gør det nemt for dig at sætte en ny kursist i gang med samme type opgave, som de andre kursister sidder med.

Målgruppe

OBUdOBU er rettet mod ordblindeundervisning for voksne (OBU), men kan også bruges i anden undervisning af voksne i skriftsproglige vanskeligheder - det kunne fx være personer, der pga. generelle indlæringsvanskeligheder eller andre udfordringer ikke har gennemført en ordinær (ungdoms)uddannelse, STU-elever eller sprogscolekursister.

Opgavedesign

Opgaverne på **OBUdOBU** inviterer dine kursister til at komme i gang med at læse og skrive snarest muligt, mest muligt og bedst muligt i et hverdagsrelateret emneunivers, der kan øge oplevelsen af medborgerskab. Indholdet er multimodalt, idet opgaverne består af både tekst, links, billeder og videoklip. I nogle opgavebesvarelser skal kursisten forholde sig til personlige oplevelser, i andre handler det om at orientere sig inden for mere almene emner.

Stilladsering

Opgaverne på **OBUdOBU** er designet i skabeloner, der trin-for-trin-guider kursisten i, hvor der skal læses eller skrives noget, og i hvilken rækkefølge det skal gøres. Med en sådan høj grad af stilladsering skal kursisten ikke bruge energi på at arbejde med alt det strukturelle, men kan fokusere på at forstå og huske tekstindholdet under læsning og på at stave og formulere sig under skrivning.

Differentiering

Opgaverne kan besvares på forskellige skriftsproglige og taksonomiske niveauer og understøtter dermed dine muligheder for at undervise differentieret. De er designet, så kursisten kan arbejde individuelt og i sit eget tempo, og de er samtidig oplagte til opsamling i plenum.

Kompenserende tilgang med læse-/skriveteknologi

OBUdOBU sigter på at øge kursistens funktionelle læse- og skrivekompetence via en kompenserende tilgang. Opgaverne er digitalt tilgængelige og udkommer som Word-, Google Docs- og PDF-filer. Det er dermed muligt at arbejde på alle typer af digitale enheder og inddrage alle gængse former for læse-/skriveteknologi (LST) samt læse- og skrivestrategier med IT. På <https://csu-holbaek.dk/media/scobwy2o/obudobu-introduktion-til-formater-1.pdf> finder du tips til at bruge **OBUdOBU**'s opgaver, uanset om din kursist arbejder på tablet, pc eller MacBook.

Kilder

En stor del af **OBUdOBU**'s opgaver indeholder links til læsetekster, som kursisterne vil støde på ved almindelig informationssøgning på internettet. Det kan fx være læsetekster fra webmagasiner, webnyheder, virksomheders og organisationers hjemmesider samt digitale opslagsværker. Desuden indgår korte, faktaorienterede tekster, som vi har forfattet til opgaven. Disse har til formål at supplere informationerne fra læseteksterne og dermed øge kursistens forforståelse. Tekstmaterialet i opgaverne er ikke nødvendigvis videnskabeligt dokumenteret (der kan fx være linket til en artikel på Wikipedia), men indholdet ligger altid inden for, hvad vi har vurderet som værende i overensstemmelse med almen viden.

Tankerne bag

OBUdOBU er udviklet med ønske om at føre mennesker med læsehandicap ind i temaer der er oppe i tiden; hverdagsrelaterede temaer, temaer der kræver en personlig stillingtagen eller temaer med et kulturhistorisk twist. Det handler om at erhverve ord og baggrundsviden til at indgå i en samtale med andre mennesker. Det kan være på jobbet, i skolen, på et kursus, i den lokale idrætsforening, over hækken, hos naboen mv. Når man har ord og baggrundsviden til at indgå i samtaler kan man være en del af fællesskabet; kortvarigt eller over en periode. Man er med! Det er i fællesskaber med andre, at medborgerskab praktiseres.

"Medborgerskab handler om deltagelse og engagement. Medborgere er vi sammen med andre, når vi forholder os til det samfund, vi lever i, når vi tager stilling i politiske spørgsmål, og når vi handler for at skabe forandring og udvikling." (Sigurdsson og Skovmand, 2013, s. 11)

OBUdOBU præsenterer temaer som i undervisningen bearbejdes på en sådan måde, at ordene kommer, og kursisten får lysten og modet til at byde ind i fællesskabets mangfoldige samtaler.

Referencer

Medborgerskab:

Sigurdsson, L., & Skovmand, K. (2013). *Medborgerskab på spil. 12. begreber. 12. tænkere*. Klim.

Stilladsring:

Slot, M. F (2014). *Opgavedidaktik og stilladsring*. Sprogforum nr. 59.

Kompenserende tilgang:

Petersen, A.L. & Hjort, K. (2016). *Uddannelse og skriftsprogsvanskeligheder. Grundbog i lektiologisk pædagogik*. Hans Reitzels Forlag. (s. 17-19).

Skipper, G. (2019): *Ligeværdig deltagelse og teknologi*. Viden om Literacy nummer 26, Nationalt Videncenter for Læsning.

Undervisningsdifferentiering:

Nielsen, D. O. (2016). *Undervisningsdifferentiering*. Dansk Psykologisk Forlag.

Læse- og skrivestrategier med IT:

Petersen, A.L. & Hjort, K. (2016). *Uddannelse og skriftsprogsvanskeligheder. Grundbog i lektologisk pædagogik*. Hans Reitzels Forlag. (kap 10, 11 og 12).

Zonen for Nærmeste Udvikling:

Arnbak, E. (2009). *Faglig læsning – fra læseproces til læreproces*. Gyldendal. (s. 38).